

съ никакви държавни граници и да е обща за всички православни христиани⁴⁾.

§ 105. — II. Св. Синодъ.

Като най-висше църковно учреждение, чийто членове, отъ глемище на каноническото право, сѫ всички епархийски архиереи, св. Синодъ се състои отъ „Екзархъ“ като неговъ прѣдседател и четворица „засѣдатели“, избрани отъ всичките епархийски митрополити за 4 години.

Св. Синодъ е законенъ прѣставител на всички епархийски митрополити; нему е повѣreno върховното управление на „Екзархията“, т. е. на всички епархии, съставящи Православната българска църква (чл. чл. 2, 4 и 7 отъ екзархийския уставъ)¹⁾.

По своята сѫщност функцийтъ на „св. Синодъ“ сѫ управителни, контролни и сѫдебни.

1. Управителни. — На първо място стои дѣйността на „св. Синодъ“ по отношение избирането и назначаването на главните църковни органи. Така, извѣнъ чиновниците и служащите при санодалната канцелария, които св. Синодъ назначава и уволянява своевластно, сѫщиятъ извѣршва подготовкителната работа по избирането на „Екзархъ“; увѣдомява правителството за това и моли за надлежно разрѣщение; кореспондира съ епархийските митрополити за сѫщата цѣль; посрѣдничи за свикването на епархийските избиратели на мястни събори и свиква „общия съборъ“, който въ съгласие съ даденото отъ правителството одобрение избира Екзарха. Сѫщо така „св. Синодъ“ подготвя и ржководи избирането както на синодалните архиереи, така и на митрополитите; назначава въ споразумѣние съ правителството деня за избирането на „епархийски духовни и мирски избиратели“ (чл. 61 *ibid.*) и подканва за избирането на „църковни настоятелства“ (чл. 87 *ibid.*), като при това утвѣрждава избора на митрополитите

⁴⁾ Вж. *D-r Zankoff* въ цитираното съчинение, стр. стр. 67 слѣдн. и 79 слѣдн.

¹⁾ До колко св. Синодъ, въ съставъ отъ петъ души, има пълната църковна власт и слѣдователно отъ глемище на българското каноническо право „Архиерейскиятъ съборъ“ се явява като институция безъ опрѣдѣлена и непрѣвидена въ екзархийския уставъ компетенция, се води споръ. По въпроса срв. *Zankoff*, *ibid.* стр. стр. 146 слѣдн. Екзархийскиятъ уставъ отъ 1871 и 1883 г. г. прѣдвижидаше „Архиерейски съборъ“. Слѣдъ освобождението на България такъвъ бѣ свиканъ въ 1910 г.